

Ko Latvija ieguvusi, jau desmit gadus esot Eiropas Savienībā?

Pirms desmit gadiem 1. maijā Latvija iestājās Eiropas Savienībā (ES). 2003.gada 20.septembrī notika tautas nobalsošana, kurā par Latvijas iestāšanos ES nobalsoja 66,97% balsstiesīgo iedzīvotāju, no tiem pret bija gandrīz trešdaļa jeb 32,26% iedzīvotāju. Šajos gados Latvija ir piedzīvojusi gan t.s. treknos gadus, gan lielo krīzi, ilgstošo atveseļošanu un visbeidzot eiro ieviešanu. Protams, viens no lielākajiem ieguvumiem, iestājoties ES, bija Latvijas ekonomikā ieplūdušās investīcijas, taču viens no lielākajiem zaudējumiem ir iedzīvotāju aizplūšana no Latvijas. Atskatoties uz šiem gadiem, ikviens var novērtēt savus ieguvumus un zaudējumus.

Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna, kas savulaik kā Augstākās padomes deputāts balsoja par Latvijas neatkarību, šo desmitgadi sagaida ar lielu gandarījumu un prieku, jo, viņaprāt, Latvija no iestāšanās ES ir ieguvusi ļoti daudz. “Atšķirībā no eiro skeptiķiem, es nevaru teikt neko sliktu, jo ES sastāvā mūsu valsts ļoti strauji ir gājusi uz priekšu. Tikai aklais var neredzēt ieguvumus. Arī mūsu pašvaldībai nekad iepriekš nav bijušas tik lielas iespējas, kā tagad. Nespēju pat paturēt prātā tos skaitļus, kas ir saistīti ar ES projektu īstenošanu. Mūsu novads šajos gados ir kļuvis krāšņāks, stiprāks, sakārtota visa infrastruktūra,” pārdomās dalās S.Rāzna. Viņaprāt, galvenais ieguvums ir brīvības sajūta sirdīs un demokrātija, kas dažkārt tomēr tiek nedaudz pārspīlēta. S. Rāzna uzsver, ka ļoti svarīga ir arī drošības izjūta, jo īpaši sakarā ar notiekošo Ukrainā. Viņam bail pat iedomāties, kas tagad būtu ar Latviju, ja mēs nebūtu ES.

“Es esmu zemnieks, tā ir mana sirdslieta, ko varu nosaukt arī par hobiju. Pašlaik esmu paņēmis pašvaldībā pāris dienas sējas atvaļinājuma. Runāju ar jums, sēžot par ES projekta līdzekļiem iegādātā modernā traktorā. Pašlaik apsēju pēdējo lauku un jūtos ļoti gandarīts. Tuvojoties maijam, es redzu šo ES “augli” sev priekšā. Pirms divdesmit gadiem es braucu ar “krievu kāpurķēdnieku”, putekļi vien šņirkstēja starp zobiem, tagad jūtos kā cilvēks. Gribu tikai novēlēt ES saules mūžu un lai visi Latvijas ļaudis izjustu to spēku, kas nāk no ES!” vēlēja Stefans Rāzna. Krāslavas novada zemnieku saimniecības “Līvas” saimniece Rudīte Lipšāne Latvijas dalībai ES saskata vairāk plusu nekā mīnusu, jo arī pati savu saimniecību attīstījusi, galvenokārt īstenojot ES projektus. “Viens nav kareivis, kopā vieglāk cīnīties. Ja paskatās no malas, manas sētas pagalms ir pilns ar jaunu tehniku. Tikko parādās jauni ES projekti, cenšamies ar bērniem tajos piedalīties un izmantot iespēju,” saka Rudīte Lipšāne. Diemžēl viņa kā vienu no lielākajiem gaļas audzētājiem Latgalē biedē lielais ES valstu imports, kas pašmāju ražotājus piespiež “pie sienas”, cenas krīt un konkurēt kļūst arvien grūtāk. “Ir arī virkne ES regulu, kas uzliek daudz ierobežojumu. Braucot pa Eiropu, esmu ievērojusi, ka nekur nav tik striktu prasību kā Latvijā, iespējams, mūsu pašu ierēdņi nepareizi interpretē ES likumdošanu, ieviešot pārāk daudz pārspīlējumu,” ir sarūgtināta saimniece.

Vēl viens ieguvumu viņa izjūt, kopā ar bērniem ceļojot, tāpēc viņu priecējot atvērtās robežas un brīvības sajūta.

Līvānu uzņēmējs, SIA “Z-Light” vadītājs **Daumants Pfafrods** atzīst, ka no Latvijas iestāšanās ES saskatot tikai pozitīvus ieguvumus. “Mana uzņēmējdarbība attīstās, kļuvis mazāk birokrātijas, tas ir ļoti svarīgi. Vēl viens ieguvums ir tas, ka ES sastāvā personiski jūtos drošs, jo īpaši pēdējā laikā uz Ukrainas notikumu fona,” saka

Daumants Pfafrods. Ar uzņēmējdarbību viņš nodarbojas jau sen, taču kopš iestāšanās ES daudzas lietas kļuvušas vieglāk izdarāmas, arī klienti viņa firmai vairāk uzticoties. Viņa vadītajā augsto tehnoloģiju uzņēmumā Līvānos top modernas iekārtas, kuru ražošanā tas ir vadošais uzņēmums Eiropā. Visu produkciju uzņēmums eksportē. Jau desmit gadus D. Pfafrods nodarbojas ar mecenātismu, nodibinājis stipendiju fondu Līvānu novada jauniešu studijām augstskolās. Pērn ieguvis “Latvijas lepnuma” balvu nominācijā “Mecenāts” un Līvānu Goda pilsoņa titulu.

DU darbiniece, daudz bērnu māmiņa Marita Irbe savulaik nobalsojusi par Latvijas iestāšanos ES, jo to uzskatījusi, ka viena pati Latvija nekur tālu netiks, būs grūti izdzīvot. “Es pati neesmu saskārusies ar ES projektiem, taču redzu, ka tos veiksmīgi izmanto citi. Daudzas jomas ir uzlabojušās, piemēram, varu ar ģimeni brīvi pārvietoties pa ES valstīm bez robežām un vīzām. Lai arī par jauno valūtu īpaša prieka nav, jo latī man patika vairāk, tomēr esmu to pieņēmusi, jo nevajag tagad mainīt valūtu, braucot ārpus valsts,” atzīst Marita. Taču ne visas lietas viņu priecējo, piemēram, izglītības jomā. Marita ir pārliecināta, ka Latvijas izglītība ir ļoti laba, tāpēc nevajadzētu visu pārņemt no citām valstīm. “Mēs izglītībā cenšamies pārņemt Eiropas pieredzi, taču algas mums palikušas līdzšinējā līmenī. Pagaidām valstī nav pamata ģimeņu normālai nodrošināšanai. Arī pabalsti ģimenēm ar bērniem joprojām ir smieklīgi, nekas šajā jomā nav mainījies, esam tikpat nabadzīgi kā bijām. Apbēdina, ka Latvijā ir ļoti daudz importa preču, kas pilnas ar konservantiem, bet pašmāju ražojumi tiek vesti prom. Lai arī visur aicina pirkt Latvijas precis, es kā daudz bērnu māmiņa esmu spiesta tomēr izvēlēties lētāko, lai ģimeni pabarotu, bet lētākais ne vienmēr ir labākais,” par šādām iespējām ir sarūgtināta Marita Irbe un piebilst, ka viņai tomēr esot prieks par to, ka ģimene dzīvo ES.